

คำอธิบายการใช้งาน

1. เอกสารฉบับนี้ผ่านกระบวนการแปลงภาพเป็นอักษรด้วยเทคนิคการรู้จำอักขระด้วยแสง (OCR หรือ Optical Character Recognition)
2. จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการอ่านและการสืบค้น
3. การคัดลอกข้อความเพื่ออ้างอิง (Quotation) ควรตรวจสอบความถูกต้องจากไฟล์ต้นฉบับอีกครั้ง
4. การสะกดคำอาจมีความแตกต่างในแต่ละยุคสมัย
5. การแปลงภาพเป็นอักษรยี่ดต้นฉบับเป็นหลักไม่มีการแก้ไข

จัดทำโดย

กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๖
(สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์
ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง) พ.ศ. ๒๕๗๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๗๖ (สามัญ)

๑. เรื่องร่างพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟ
และทางหลวงแก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช ๒๕๗๖

๔๓๑-๔๓๓

๒. พระยาประมวญวิชาพูล ขอรทาบเรื่อง
พระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกา
ที่จะแจกแก่สมาชิกสภาฯ ซึ่งนายกรัฐมนตรี
รับไปดำริ

๔๓๓-๔๓๔

๓. นายวิลาศ โอสถานนท์ ถามรัฐบาลถึงเรื่อง
ระเบียบการของกระทรวง ทบวงการต่าง ๆ
ที่มอบให้หม่อมเจ้าวรรณ ๖ ไปจัดการ

๔๓๔-๔๓๕

๔. พิจารณาญัตติของหลวงวิจิตร ๖ เรื่องที่จะ
ป้องกันมิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ

๔๓๕-๔๓๓

๕. ญัตติเพิ่มเติมของนายวิลาศ โอสถานนท์
เรื่องขอให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา
พระยามโนฯ ที่เสนอในคราวประชุม

ครั้งที่ ๑๐/๒๕๗๖

๔๓๓-๔๔๔

๖. หลวงวิจิตรวาทการถามรัฐบาลเรื่องขายทองคำ
ทุนสำรองและเรื่องอากรแสตมป์

๔๔๔-๔๔๘

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๗๖ (สามัญ)
วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๑๐ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า สมาชิกมาประชุม ๓๖ นาย
เป็นองค์ประชุมได้ ระเบียบวาระที่จะประชุมวันนี้คือ

๑. ญัตติของหลวงวิจิตรวาทการ เรื่องขอให้สภาฯ จัดตั้งคณะ
กรรมธิการพิจารณาหาวิธีทางการเมืองเพื่อป้องกันมิให้ผู้ใดละเมิด
รัฐธรรมนูญ ๒. ญัตติของรัฐบาลว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติจัด
วางการรถไฟและทางหลวงแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๖ ผู้ใด
มีความเห็นอย่างไร จะอภิปรายเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง โปรดแถลง
ออกมา ถ้าไม่มีใครอภิปรายเพิ่มเติมจะได้พิจารณาว่า เห็นสมควร

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า เห็นว่าควรพิจารณาญัตติเรื่องที่ ๒
เสียก่อน เพราะเจ้าของที่เสนอญัตติยังไม่มา

ทำการแทน ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ขอให้
พิจารณาญัตติเรื่องที่ ๒ ก่อน ไม่มีผู้ใดคัดค้านที่ประชุมอนุมัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ แถลงว่า ในร่างพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวงแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ มีความสำคัญอยู่ในมาตรา ๔ ซึ่งมีความสำคัญ คือสภากรรมการประกอบด้วยเสนาบดีกระทรวงเกษตรพาณิชยกรรมเป็นประธานกับให้ผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวงเป็นกรรมการ แล้วมีกรรมการ ๑๓ นาย เป็นผู้ช่วยเหลือ กรรมการ ๑๓ นายนั้นให้ครองตำแหน่งอยู่ได้ ๔ ปี แต่อาจประกาศตั้งซ้ำกันได้เป็นคราวๆ ถ้าพ้น ๔ ปีแล้วตั้งซ้ำได้ การที่วางกำหนดเวลาไว้อย่างน้อยถึง ๔ ปี ทั้งนี้เป็นทางธุรการอยู่บ้าง เพราะเหตุว่า ถ้าหากว่าทางธุรการต้องการสับเปลี่ยนหรือซ่อมใหม่ ก็ลำบากเพราะได้ตั้งเสียแล้ว เพราะเหตุฉะนั้นฝ่ายรัฐบาลจึงเห็นว่า จะไม่สะดวก เพื่อให้สะดวกจึงใคร่ขอตั้งกรรมการ ๑๓ นาย ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๔ ปีและอาจประกาศตั้งซ้ำกันอีกก็ได้ตั้งร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอต่อสภา ฯ แล้ว จึงขอประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติ

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า มีท่านผู้ใดจะถามข้อสงสัยอะไรบ้าง

นายเนตร พูนวิวัฒน์ สงสัยว่าตัดวรรค ๒ ออกแล้ว

พระยาโกมารกุลมนตรี เรื่องที่ ๑ ให้มีสภากรรมการ

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าหลักการแก้ไขพระราช

บัญญัติควรพิจารณาต่อไปเป็นครั้งที่ ๒ ได้

ที่ประชุมเห็นชอบพร้อมกัน ให้พิจารณาเป็นครั้งที่ ๒ ได้

ต่อไปนี้จะได้พิจารณาครั้งที่ ๓ ต่อไป

ท่านผู้ใดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้จะออกกฎหมายบังคับได้
ที่ประชุมเห็นชอบพร้อมกันให้ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า สำหรับญัตติของหลวงวิจิตร ฯ

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับรองด้วย ก่อนเวลาที่จะเข้าประชุมนี้ หลวงวิจิตร ฯ
เจ้าของญัตติได้บอกข้าพเจ้าว่า จะมาให้ทันประชุม เพื่อจะได้อภิปราย
เรื่องให้เข้าใจ แต่เมื่อถึงเวลาเข้าเช่นนี้หลวงวิจิตร ฯ ยังไม่มา เพราะ
ฉะนั้นขอเลื่อนไปคราวหน้า เพื่อจะได้ให้โอกาสแก่เจ้าของญัตติมา
อภิปรายอีกครั้ง ๑

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน การเลื่อนก็
เป็นอันว่าให้เลื่อนไปได้

พระยาประมวญวิชาพล กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่พระ
บัญญัติกับพระราชกฤษฎีกาต่าง ๆ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีรับว่าจะไป
ราชการนั้น จะโปรดแจกให้สมาชิกได้เมื่อใด หรือจะคิดเป็นเงินราคา
เท่าใด อยากจะทราบ

หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่า สำหรับรัฐบาล การจำหน่าย
ราชกิจจานุเบกษา ที่ได้ปฏิบัติไปในเวลานี้ก็มีแต่แจกให้กรมกองในราชการ
แต่ก็ยังคงต้องเสียเงินค่าบำรุง การที่จะนำมาแจกให้แก่สมาชิกย่อม
เป็นการขัดข้องแก่ทางการ

พระยาประมวญวิชาพูล กล่าวว่า ที่ว่านี่เอาแต่พระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาพิมพ์เป็นเล่มต่างหาก สำหรับข้าพเจ้าเองไม่ประสงค์จะเอาเปล่าๆ อยากจะทราบว่ราคาเท่าใด และจะคิดให้ตามสมควร

หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่า เราจะไปซื้อที่กองราชกิจจากรัฐก็ได้ แต่เรื่องนี้ไม่ใช่กิจการของสภาฯ

นายวิลาศ โอสถานนท์ กล่าวว่า อยากจะเรียนถาม ท่านนายกรัฐมนตรีว่า เมื่อคราวประชุมคราวก่อน จะเป็นครั้งใดจำไม่ได้ ท่านนายกได้กล่าวถึงกิจการเรื่องระเบียบการของกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ จะมอบให้หม่อมเจ้าวรรณฯ ไปจัดการ บัดนี้ท่านได้จัดการไปแค่ไหนแล้ว

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ท่านนายกได้มอบให้ข้าพเจ้าไปพิจารณาเรื่องนี้ และถ้าจะตั้งกรรมาธิการขึ้น ก็มาดำริว่าจะให้ข้าพเจ้าเป็นประธาน เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และเป็นเรื่องสำคัญจะต้องกินเวลานาน คือจะทำให้สำเร็จประโยชน์จริงๆ แล้วจะต้องหาประมวลลักษณะปกครองประจำกิจการทุกกระทรวงไป เมื่อทำเช่นนี้ รู้สึกว่ากินเวลานานมาก และข้าพเจ้าคิดจะแบ่งงานออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้ คือ ๑. ตกอยู่กับเจ้ากระทรวงถึงงานภายในกระทรวง ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบของอธิบดีและปลัดทุกผลลงแค่นั้น เช่นนี้เป็นต้น ๒. กรรมาธิการที่จะตั้งขึ้นนั้น จะต้องเป็นผู้แทนของกระทรวง ๑ ละคน นอกจากนั้น ข้าพเจ้าอยากจะได้รับความช่วยเหลือของผู้

ชำนาญในรัฐบาล ทั้งชำนาญในหลักวิชาและทางการปฏิบัติด้วย ในเวลานี้ยังไม่ตกลงใจ แต่ว่าคงจะทำความตกลงได้ในไม่ช้า ตามที่คาดคะเนดูนั้น ในการแบ่งงานของกระทรวงต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่า จะสำเร็จได้ใน ๒ หรืออย่างช้าก็ ๓ เดือน คือแปลว่าต้องไปเจรจาทำความตกลงกับเจ้ากระทรวงทุกกระทรวง แต่ส่วนประมวลลักษณะปกครองนั้น ต้องกินเวลาหลายเดือน วิธีดำเนินการคิดว่าจะทำเป็นตอนๆ เช่นอย่างพระราชบัญญัติออกใหม่ ที่มีแบบฟอร์มต่อท้ายแล้วทำไปก่อน คือทำเป็นเล่ม ๆ ไปก่อน แล้วจึงจะเอามารวบรวมในภายหลัง ความดำริที่มีอยู่ในเวลานี้เช่นนี้

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า บัดนี้หลวงวิจิตรวาทการมาแล้วขอให้นำญัตติของหลวงวิจิตร ฯ ขึ้นพิจารณา

ที่ประชุมเห็นพร้อมกันว่าควรจะนำญัตติของหลวงวิจิตร ฯ ขึ้นพิจารณาต่อไป

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ก่อนที่จะฟังความเห็นและข้อซักท้วงของสมาชิกทั้งหลาย ข้าพเจ้าผู้เป็นเจ้าของญัตติขอแสดงเหตุผลให้แจ่มแจ้งก่อน การที่ข้าพเจ้ามีความร้อนรน อยากรจะใคร่ให้หาทางป้องกันไม่ให้ใครละเมิดรัฐธรรมนูญโดยเร็ว นั้น เพราะแต่เห็นว่ามีมาถึงบัดนี้แล้ว เรายังไม่มีเครื่องมือสำหรับลงโทษผู้ละเมิดรัฐธรรมนูญหรือป้องกันไว้ อันที่จริงรัฐบาลนี้ได้รับความไว้วางใจของประชาชนว่าทำงานให้แก่ราษฎร

โดยซื่อสัตย์สุจริตจริง ๆ ส่วนการภายในนั้นว่าเรียบร้อยดี และราษฎร ก็เริ่มรู้จัก เริ่มรักและเคารพรัฐธรรมนูญ และเราจะวางใจว่าศัตรู ของรัฐธรรมนูญไม่มีนั้นยังไม่ได้ ก็จะเป็นการประมาท มากไป ข้าพเจ้าขอยืนยันในเวลานี้ว่า ศัตรูของเรามีมาก คือข้าพเจ้ามี จะแสดงให้เห็น โดยปริยายเช่นผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ยังมีน้อย เช่นมี คนพยายามกล่าวว่า เป็นทำนองเยาะเย้ย หรือถากถางเลือกตั้งคราวนี้ ไม่ สำเร็จ ทั้งนี้โดยเราหวังว่าถ้าสภาฯ ไม่ได้ผู้แทน ครบถ้วน ก็จะ เป็นโอกาส ให้แก่เขาปรักปรำว่ายังไม่ถึงเวลาที่สมควรจะมีรัฐธรรมนูญ คือมีรัฐธรรมนูญเร็วเกินไป แม้หนังสือพิมพ์บางฉบับก็ยังเปรียบ เปรยเรื่องนี้ ลงท้ายไม่มีทางป้องกันก็จะเป็นผลร้ายแก่รัฐธรรมนูญ เอง นอกจากวิธีที่กล่าวมาแล้วก็ยังมีอีกหลายวิธี เช่น การตำคนนั้น นินทาคนนั้นในเรื่องเท็จขึ้น เช่นว่ารัฐบาลจะลดเงินบาทเป็นต้น เจตนา เพื่อให้เพื่อให้รัฐธรรมนูญเหลวแหลกเป็นต้น อันที่จริงกิจการเหล่านี้ เอกภพหมายลักษณะอาชญาพาลลงโทษได้ แต่เมื่อจะเอาเรื่องเข้า จริง ๆ ก็ไม่มีใครยอมรับเป็นพะยาน[พยาน] เพราะฉะนั้นกรณีเช่นนี้ตามทาง กฎหมายนั้นว่ายากมาก ถ้าไม่หาวิธีการเมืองมาป้องกันแล้ว รัฐ ธรรมนูญจะได้รับอันตรายสักวันหนึ่ง ข้าพเจ้าเองเคยแถลงไว้วัน ก่อน ข้าพเจ้าเกรงว่าจะยังไม่พอ ก็แถลงเป็นการดูหมิ่น แต่ข้าพเจ้ากราบเรียนเฉพาะ[เฉพาะ]ข้อกฎหมาย ท่านไม่สามารถเกี่ยวข้องกับ ถึงการเมือง ครั้นเราจะไปมอบให้กรรมการทั้ง ๙ นายเกี่ยวข้องถึง

การเมือง ท่านเหล่านี้ก็มีความชำนาญแต่วุฒิภูมิต่างกัน ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้มีกรรมการอีกคณะหนึ่งสำหรับการเมือง ส่วนการเมืองเราก็ป้องกันไม่ให้ละเมิดรัฐธรรมนูญ ส่วนจะทำอย่างไร ข้าพเจ้าไม่สามารถจะแถลงในที่นี้ได้ ถ้าตั้งคณะกรรมการขึ้น ถึงแม้ข้าพเจ้าไม่ได้อยู่ในคณะนั้น อาจเรียกตัวข้าพเจ้าไปชี้แจงก็ได้ ในชั้นนี้ขอแถลงว่าคณะกรรมการตามญัตติของข้าพเจ้านั้น แม้แต่จะตั้งต้นก็ไม่ผิดระเบียบ ขอยืนยันว่าที่ให้ตั้งคณะกรรมการชุดใหม่จะมีประโยชน์มาก ข้าพเจ้ามีเจตนาจะให้รัฐธรรมนูญยั่งยืน อยู่ตลอดไป เท่านั้น

หลวงแสดนิติศาสตร์ กล่าวว่า ในกาที่ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาญัตติของหลวงวิจิตรฯ นี้ ข้าพเจ้าก็ไม่มีข้อสงสัยจะขัดข้องนัก แต่ว่าในฐานะข้าพเจ้าเป็นสมาชิกผู้หนึ่งของสภาฯ นี้ จำต้องขอแถลงแก่ท่านสมาชิกทั้งหลายว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุผลของหลวงวิจิตรฯ ที่แถลงมาแล้ว อันเป็นเหตุแสดงว่าคงจะฝ่าฝืนทำลายรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่เป็นเหตุผลที่สภาฯ จะรับรู้คือเหตุข้อที่ ๑ ที่ว่ามีคนพยายามที่จะให้คนไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติเลือกตั้ง และตามความประสงค์ ของรัฐธรรมนูญ ข้อนี้ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามีหลักฐานมาอ้างอิงประการใด และข้าพเจ้าผู้หนึ่งในฐานะที่เป็นสมาชิกก็ได้ฟังมามาก และยังไม่

ปรากฏหรือมีใครแสดงเป็นปรปักษ์เพื่อไม่ให้ราษฎรรับเลือกตั้งอันแท้จริง
อีกข้อ ๑ ข้อที่ว่าเป็นที่ปรากฏในเวลาที่มีคนนั้นยุคนั้นแยกต่าง ๆ นานา
ข้อเหล่านี้ทั่วโลกไม่ ไหนจะเว้นการนิินทา ในเหตุ ๒ ประการนี้
ข้าพเจ้าเห็นว่าแม้จะมีขึ้นจริง ๒ เหตุนี้ไม่ใช่เป็นเหตุที่บุคคลกระทำการทำ
ลายรัฐธรรมนูญ อันจะเป็น อันจะเป็นการทำลายวิธีการอันหนึ่ง
ไม่ไห้คนได้รับเลือกตั้งตามธรรมดาเป็นการทำเมื่อป้องกันมากกว่า เพราะ
คงไม่มีใครสามารถไม่ไห้คนได้เลือกตั้งทั้งประเทศ ถ้าหากมีเช่นนี้
จริงผู้นั้นจะมีความผิดฐานกบฏ หาใช่ผิดรัฐธรรมนูญไม่ ประการ
ที่ ๒ ยุแหยให้เกิดการแตกร้างไห้คณะสมาชิก หรือรัฐบาลแตกร้างก็
เป็นความผิดฐานกบฏอีก หาใช่ผิดรัฐธรรมนูญไม่ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องแถลง โดยเห็นว่าสภาฯ นี้ไม่ควรจะรับรู้ในข้อนี้

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าญัตติของหลวง
วิจิตร ฯ เป็นการสมควรที่สภาฯ นี้จะเอาใจใส่ และตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นพิจารณาด้วยเหตุที่จะรักษารัฐธรรมนูญ เพราะเวลานี้แต่มีทหารบก
กับทหารเรือเท่านั้น เพราะฉะนั้นตามที่หลวงวิจิตร ฯ เสนอญัตติมา
สภาฯ ควรเอาใจใส่และปล่อยให้หลวงวิจิตร ฯ ไปร่างมา ถ้าเห็นว่าดี
แล้ว สภาฯ ควรจะรับรองถ้าไม่ดีก็ไม่รับรอง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ถ้าให้ข้าพเจ้าไปร่างมาก่อน ก
ออกจะเป็นการยากลำบาก อยากรให้เป็นอย่างเดิม คือให้มีคณะ
กรรมการขึ้นร่าง และขอให้เป็นไปตามญัตติเดิม

นายมังกร สามเสน เสนอลองให้กรรมการทำดู ถ้าเห็นชอบก็รับ ถ้าไม่เห็นชอบก็ไม่รับ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า การกระทำผิดสมมติว่าถ้ามีคนยุแหย่หรือคอยทำให้คนหมดมานะ ไม่ใช่ทำลายรัฐธรรมนูญเป็นการเข้าใจผิดมาก ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวโทษใคร เดียวนี้มีหนังสือพิมพ์บางฉบับ[ฉบับ]ว่าทำอะไรเสียผู้แทนก็จะโหว

ส่วนหลวงแสง ๆ ว่า ข้าพเจ้ามีหลักฐานอะไร ข้าพเจ้าขอตอบว่าหาหลักฐานอย่างไรได้ ถ้าหาได้จะไม่เอามาเสนอที่นี่ จะส่งให้เจ้าคุณมาน ๆ อัยการทีเดียว เดียวนี้หาหลักฐานไม่ได้ จึงจำเป็นต้องนำมาโต้เถียง ขอให้เข้าใจว่าทางการเมืองมีหละหลวมอยู่หลายร้อยหลายพันอย่าง มีวิธีการกระทำกันอยู่อย่างไร ถ้าไม่คิดป้องกันการเมืองที่ยากมาก หลักฐานหายากจึงขอเสนอให้กรรมการระวางการเมือง ให้ศึกษาว่าทำอะไร เพราะฉะนั้นอยากให้สภา ฯ พิจารณาว่า

๑. สมัยนี้ขัดต่อหลักการหรือไม่

๒. มีประโยชน์หรือไม่

ต้องทั้ง ๒ ประการคือไม่ขัดต่อหลักการและมีประโยชน์ด้วย จึงขอเสนอให้ตั้งขึ้น ข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่าเอาตำแหน่งกรรมการใครจะเป็นกรรมการก็ได้ ข้าพเจ้ายินดีจะรับใช้เสมอ

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าบอกแล้วว่าจะไม่ขัดข้องเลย แต่ที่ข้าพเจ้าเสียใจที่สภาฯ จะรับฟังเหตุผลอันน่าเกลียด และไม่มีหลักฐานไว้เป็นความรู้ ของสภาฯ กล่าวคือต่อไปเราจะได้คนมาเป็นผู้แทนไม่จริงจัง เพราะมีพวกปรปักษ์มากมาย ทั้งนี้ข้าพเจ้าเสียใจจะรับรู้รับฟัง โดยไม่มีหลักฐาน เพราะฉะนั้นจะมีเหตุผลอย่างไรที่จะตั้งกรรมาธิการ เรามีรัฐธรรมนูญไว้ เราไม่ให้ใครฝ่าฝืนเท่านี้พอแล้ว ส่วนเหตุผลต่าง ๆ ที่ไม่มีหลักฐานนั้น ข้าพเจ้าเสียใจที่จะให้สภาฯ นี้รับฟัง

พระวุฒิสาสตร์เนติญาณ กล่าวว่า ข้าพเจ้ายอมตัวว่า ข้าพเจ้าโง่จริง ๆ ที่พูดนี้หมายความว่าอย่างไรได้กระซิบถามว่าเพื่อนฝูงทั่วไปหมด ก็ยังไม่มีใครอธิบายว่าป้องกันการเมืองอย่างไร, ก่อนลงมตียากให้หลวงวิจิตร ฯ อธิบาย

ข้าพเจ้านึกไม่ออกว่าป้องกันการเมืองอย่างไร พวกเราเป็นสมาชิกสภาเราสาลดตัวรักษารัฐธรรมนูญ ใครมาทำร้ายพวกเรา พวกเรายอมตายด้วยกันหมดเช่นนั้นหรือ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า อันที่จริงเราต้องทำกฎหมายขึ้นถ้าเราพิจารณาข้อกฎหมายอย่างเดียว เราก็จะได้แต่กฎหมายเท่านั้น ผู้ใดทำผิดรัฐธรรมนูญจะต้องลงโทษเช่นนั้น

เดี๋ยวมีคนที่ทำผิดรัฐธรรมนูญลงโทษยากเหลือเกิน ถ้าคนทำผิดเขาชนะ เราจะอายเขา วิธีตั้งคณะกรรมาธิการอาจเป็นวิธีหนึ่ง

อาจเกี่ยวกับการศึกษา การโฆษณา เกี่ยวกับการที่จะแนะนำให้ผู้
 ว่างให้ถูกต้อง จึงควรเป็นทางการเมือง เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ต้องศึกษา
 และต้องพูดกันเป็นพิเศษ ถ้าจะให้แสดงให้ละเอียดในเวลานี้เป็นเรื่องทายาก
 พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า อยากจะเสนอให้ทราบ ว่า บท
 บัญญัติเป็นอย่างไร ข้าพเจ้าเคยคุยกับฝรั่งเศษ เขาว่าทางเมืองเขาปิดสภาฯ
 ไม่ได้ เขามีกองทัพกองหนึ่งขึ้นตรงต่อประธานสภาฯ คือ ประธานสภาฯ
 ไม่ยอมให้ปิดสภา ฯ นั่นก็ปิดไม่ได้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่า ตามที่หลวงวิจิตรฯ
 ตั้งปัญหาว่า ถ้าจะตั้งกรรมการขึ้นนั้นจะขัดต่อทางการหรือไม่ ได้มีคำ
 ตอบว่าไม่ขัด ปัญหาข้อ ๒ ว่าถ้าตั้งกรรมการขึ้นแล้วอาจได้ประโยชน์
 คุ่มหรือไม่ ยังมีสมาชิกบางท่านสงสัยอยู่ ที่หลวงวิจิตร ฯ ว่าวิธีป้องกัน
 การเมืองนั้นยังเป็นคำกว้างอยู่ และสมาชิกยังไม่เข้าใจแน่ว่าเป็นวิธีการ
 อย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้นตามความเห็นของข้าพเจ้า ทางดำเนินการ ถ้า
 สภาฯจะตั้งกรรมการขึ้นแล้ว ข้อความที่จะมอบให้กรรมการไป
 พิจารณาจะต้องแจ่มแจ้งกว่าที่หลวงวิจิตร ฯ อธิบายแล้วสักหน่อย แต่
 ความคิดของหลวงวิจิตร ฯ นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าน่าจะพิจารณาต่อไป คือเป็น
 ความคิดที่อาจใช้ประโยชน์ได้ และตามคำอภิปราย ว่า อาจเกี่ยวกับ
 ทางการศึกษาถ้าเช่นนั้นก็เกี่ยวในทางบริหาร คือทางฝ่ายกระทรวงธรรมการ

บางที่ถ้ารัฐบาลรับเรื่องนี้ไปพิจารณาและให้รัฐบาลตั้งกรรมการแล้วจะ
สะดวกกว่าออกจะเป็นเรื่องทางบริหารมากกว่าทางสภาฯ ทั้งนี้เป็นข้อเสนอ
ของข้าพเจ้าแต่ทางดำเนินการเท่านั้น ส่วนจะควรหรือไม่นั้น เป็นการนอก
หน้าที่ของข้าพเจ้า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เรื่องกรรมการจะตั้งขึ้นทางไหน
ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง ที่เสนอนี้ ข้าพเจ้าต้องการอย่างเดียวคือต้องการให้มี
ข้อป้องกันรัฐธรรมนูญไว้เท่านั้น บัดนี้เรายังไม่มีอะไรเสียเลย ทางรัฐบาล
จะรับไปตั้งกรรมการ ก็ไม่ขัดข้อง

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรณ ทรงกล่าวว่า ข้อต้นต้องเล็ง
ถึงการศึกษาที่จะอบรมความนิยมในรัฐธรรมนูญ ต้องปลูกษาหา
รัฐมนตรีกระทรวงธรรมการ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรตั้งกรรมการขึ้นบำรุง
ศึกษาให้ราษฎรนิยมรัฐธรรมนูญ เช่นนี้สมาชิกทั้งหลายคงจะคลายความ
การวิตก

หลวง วิจิตรวาทการ กล่าวว่า แต่ต้องให้มีปราบปรามด้วย ให้
มากกว่าการศึกษา

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า กลัวอย่างเดียว ถ้ารับไปยังตะขิดตะขวง
อยู่ ยากให้อภิปรายให้ชาวเสียก่อน จะได้ว่าควรจะรับหรือไม่

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า สมาชิกส่วนมากยังฟังอยู่ และหลวง
วิจิตรฯ ต้องการให้สมาชิกในนี้เป็นกรรมการ ถ้าจะให้ได้ให้ไปร่าง
เป็นเค้าโครงให้กรรมการพิจารณาจะสะดวกกว่า

หลวงวิจิตรวาทการ รับรองว่าทำได้ แต่ขอเปลี่ยนเป็นว่า ขอให้
รัฐบาลตั้งกรรมาธิการเพื่อจะหาทางอย่างไรจึงจะให้รัฐธรรมนูญแน่นแฟ้น
อยู่ได้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า วันนี้รัฐบาลจะรับไปพิจารณาเองดีกว่า
พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอเปลี่ยนคำว่า
แน่นแฟ้นเป็นมั่นคงดีกว่า

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ไตเห็นว่าควรจะถอนญัตติเดิม
และรับญัตติใหม่ไปพิจารณา

ที่ประชุมเห็น ควรอนุญาตให้ถอนญัตติเดิม แล้วรับ ญัตติใหม่ไป
พิจารณา

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า มีญาติของนายวิลาศฯ เรื่องขอ
ให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาพระยามโนฯ ที่เสนอในคราวประชุมครั้งที่
๑๐/๒๔๗๖ เสนอญัตติมาเพิ่มเติม

นายวิลาศ โอสถานนท์ กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าขอเสนอญัตตินี้เพิ่มเติม
โดยเหตุที่ไปอ่านและไปตรวจดู และทั้งได้ปรึกษากันในระหว่างพวกที่มี
ความรู้กฎหมาย เขาได้กล่าวเป็นการตักเตือนว่า ชั้นเดิมเราพยายาม
จะให้มีการมาจกทุกทิศ ก็เป็นการลำบากยิ่ง เพื่อจะให้
ยุติธรรมแน่แท้ เมื่อเราตั้งกรรมาธิการ ถามว่าเป็นอันผิดรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ ที่จะตีความตามประมวล เขาคงตีความว่า ถ้าผิดจะผิดอย่าง
ไร เราเข้าใจว่าผิด เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าขอเปลี่ยนคำเท่านั้น ไม่

ได้ ขอให้เปลี่ยนนโยบายให้พิจารณาไปมากกว่าเดิม ว่าเป็นอัน
ผิดกฎหมายหรือไม่อย่างไร ที่ว่าขอให้มอบอำนาจหน้าที่กรรมการ
ที่ตั้งขึ้นแล้วนั้น แต่เพื่อความชื่อนั้นคิดว่าในญาติติของพระยาประมวญ
เป็นอันผิดรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร และผิดกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
เพื่อให้กรรมการชุดนี้ก้าวไปถึงกฎหมายด้วย

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ที่นายวิลาศ ฯ ขอให้เพิ่มเติมนี้
ใครจะมีโต้แย้งอะไรบ้าง ควรจะเพิ่มเติมให้พิจารณาถึงเรื่องการผิด
กฎหมายให้กรรมการชุดนั้นพิจารณาด้วยหรือไม่

มีสมาชิกเห็นชอบ ๒๑ นาย

ส่วนผู้ที่เห็นว่าไม่ควรเพิ่มเติม ไม่มีสมาชิกเห็นชอบด้วยเลย

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า วันก่อนพูดถึงเรื่องขายทอง
ดูเหมือนรัฐบาลรับว่าจะชี้แจงให้ทราบ แต่อย่างไรก็ไม่ได้รับคำชี้แจง

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐมนตรีว่าการคลัง วันนี้ไม่ได้มา
ต้องการให้รัฐมนตรีว่าการคลังชี้แจง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า อยากทราบว่าการทำงานนั้นเป็น
อย่างไร วันนี้เลขานุการเอกสารสันนิบาตชาติ เขียนคำว่า ประเทศ
ไหน ๆ เขามีเงินสำรองเป็นเงินปอนด์ ทุก ๆ ประเทศเขาออกเป็นมาตรา
ทองแล้ว ทองของเขาต้องมีอยู่

เรื่องอากรแสตมป์ มีผู้สงสัยว่าทำไมรัฐบาลจึงไม่ทำแสตมป์ใหม่
แล้วไปเอาแสตมป์เก่าที่ตรา ดูไม่ผิดกับตัวตราไปรษณีย์เลย

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า กำลังเริ่มจะให้ทำใหม่ เป็นรูปอุเทน
ดีดพิณ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ที่มาพูดถึงอากรแสตมป์ เขา
อยากทำให้คนรักชาติ รักประเทศ ทำไมจึงใช้ตราอุเทน

หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่า ขอชี้แจงตามคำชี้แจงในที่
ประชุมรัฐมนตรี คือว่า ตราอุเทน นั้นใช้ ประจำตำแหน่ง ของกรม
สรรพากรอยู่แล้ว ส่วนการจะเอารูปรัฐธรรมนูญมาใช้เป็นตรา
แสตมป์ชนิดนี้ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย เพราะจะเป็นเหตุว่าทุกคราวที่
ราษฎรต้องเสียภาษีจะว่าเราเปลี่ยนรัฐธรรมนูญเพื่อจะขึ้นภาษี

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ไม่ใช่เอารูปรัฐธรรมนูญ ให้นึก
ถึงพระมหากษัตริย์พิมพ์รูปไว้ในแสตมป์สำหรับใช้ ท้าวอุเทนมาทำอะไร
ให้เรา ๆ จึงไปเอารูปมาใช้ แสตมป์ต่าง ๆ เขาต้องเอาสิ่งที่เป็นที่ระลึก
ในประเทศฝรั่งเศสเขาเอารูปปาสเตอร์ เพราะทำประโยชน์ให้แก่เขา
มาก อย่างน้อยควรจะใช้รูปพระที่นั่งอนันต์ฯ ยังดีกว่า หรือแผนที่
สยาม แสดงว่าเอามาบำรุงชาติ ไม่ใช่บำรุง กรมสรรพากร ทำอะไร
ทุกชั้นต้องปลุกใจคนให้เกิดความรักชาติ ที่เอารูปท้าวอุเทนดีดพิณ
มาใช้ ไม่เข้าเรื่องเลย

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่าอย่างที่เมืองอังกฤษ เขาใช้แสตมป์
ที่ปิดหนังสือตามธรรมดานี้เอง บางประเทศเช่นในฝรั่งเศสเขามี

แสดมภ์พิเศษ แต่เมืองไทยเรามีตราไปรษณีย์ ค่าธรรมเนียมศาล เป็น
ตราของกระทรวงยุติธรรม ที่ใช้ตราอุเทนก็เพื่อให้เห็นว่าขึ้นต่อ
กระทรวงคลังเพื่อให้ต่างกัน

หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่า ความจริงที่ประชุมเสนอมานี้
ทางรัฐมนตรีได้มีการคิดอยู่แล้ว ไม่ใช่ทางรัฐบาลไม่ได้นึกถึงเรื่องนี้
แต่ในที่สุดปรากฏว่า บางสิ่งบางอย่างเราควรรักษาศิลปะของไทยไว้
จึงให้คงใช้รูปท้าวอุเทน ในอากรแสดมภ์นี้ ส่วนการที่จะทำเครื่องเตือน
ใจนั้น นอกจากดวงตราอากรแสดมภ์ นี้แล้วยังมีที่จะทำอีกหลายอย่าง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เรื่องการรักษาศิลปะก็ถูกแล้ว
แต่เรามีของ ๒ อย่าง

๑. เตือนใจ ๒. รักษาศิลปะ การทำเครื่องเตือนใจเขาทำใน
ของที่แพร่หลาย เช่นพิมพ์รูปพระเจ้าอยู่หัว ไว้ที่แสดมภ์ ตัว ตรา
ไปรษณีย์ ถ้าเราจะรักษาศิลปะ ทำไมจะไปทำเป็นลวดลายท้าวอุเทน
เราจะสร้างรูปท้าวอุเทนไว้ที่ไหนก็ได้ แต่เรื่องแสดมภ์นี้ขอให้ใช้รูปที่
เป็นเครื่องเตือนใจคนดีกว่าที่จะรักษาศิลปะ

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า พูดถึงเรื่องอากรแสดมภ์ ขอแนะนำ
ว่าให้สะดวกก็แล้วกัน จะใช้อย่างไรก็ได้ ถ้าเราจำกัดไว้เฉพาะ ก็หา
เอเยนต์ลำบาก และลำบากแก่การใช้ ถ้าใช้ได้ ทั้ง ๒ อย่าง จะสะดวก
เพราะฉะนั้นขอให้หาหนทางที่จะใช้ดีกว่า

นายจรรยา ฦ บางซ้าง กล่าวว่่า ถ้่าหากว่่ารัฐบาลย้งไม่ได้ทำ
 ขอยืนย่นว่่าตามท่นายม้งกรฯ เสนอมาน่น ชอบแล้ว เพราะบางท่นจะว้ง
 หาซื้อแสดมบ่ สัก ๕ สดางค้ เท่าน่นก็เป็นการล่ำมากมาก คร้งหน้ง
 ทางหัวเมื่องมีหนังสือมาถึงบุคคลคนหน้ง เผอญไม่ได้เอาแสดมบ่
 ไปรษณีย่ ปิดซอง เอาอากรแสดมบ่ ปี ถูกกรมไปรษณีย่ปรับว่่าไม่เป็น
 แสดมบ่เช่นนี้ยอมเป็นการล่ำบาก เกือบเกิดเรื่องใหญ่โต เพื่อ ความ
 สะดวก ถ้่าทำให้เหมือนกันได้จะสะดวกมาก

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอ
 ช้แจงเรื่องระเบียบการ คือในกรณีนนี้รัฐบาลได้ทำความตกลงไปแล้ว
 และเป็นกิจการของทางฝ่ายบริหาร อันที่จริงไม่น่าจะเป็นเรื่องท่นต้อง
 อภิปราย และรัฐมนตรีว่่าการกระทรวงคลังก็ไม่ได้อยู่สำหรับตอบ
 ปัญหาต่าง ๆ เพราะฉนั้น ขออย่าให้ถือเป็นเยี่ยงอย่าง ต่อไปในวิธีท่นจะ
 พิจารณา แต่ไหน ๆ ก็ได้อภิปรายแล้ว สมาชิกบางท่นจะไม่ได้รับข้อ
 ช้แจง อาจรู้สึกไม่พอใจ เพราะฉนั้นข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมสัก ๒-๓
 คำเท่าน่น ๑. การมีแสดมบ่พิเศษ เพื่อกระทรวงพระคลังจะทราบ
 ว่่า อากรแสดมบ่ นี้ได้ เท่าใด คร้งจะไม่เปลี่ยนก็เป็นอันขาด สถิติวิชา
 สมัยนี้สถิติสำคัญมากในการท่นจะตั้งค่านวณ ที่หลวง วิจิตร ๆ อยาก
 ให้ มีแบบทาง ทางรัฐบาลก็เห็นด้วย แต่ควรเลือกว่าบ้ตร ชนิดไหน หรือ
 เอกสารอย่งไร ควรมีแบบเช่นนั้นเช่นนี้ เป็นธนบ้ตรที่มีรูปภาพแรกนา

๔๔๘

และกรณีเช่นนี้ก็ควรใช้วิธีนั้นต่อไป แต่เรื่องอาการแสบตมปี เป็นเรื่องที่
รัฐบาลได้ให้ทำไปแล้ว เห็นว่าทำเป็นรูปทำวอุเทนดีกว่า

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

ตรวจแล้ว ๑ มีน ๗๖

หลวงบรรณกรโกวิท

ประมวญ

นายปพาฬ บุญ-หลง

เนตร์

หลวงชวเลขรวิชา

หลวงบรรณกรณกรวิท

ผู้จตรางาน

นายแนบ พหลโยธิน

พระยาศรีพุทธ เสนี

๒/๕/๗๗

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร